

[Johs. M. Olsen]

problemerne har fået lov til at vokse sig alt for store, og at det er blevet mere og mere åbenbart, at der er brug for en ny politik. Sådan som den politiske, økonomiske og kulturelle situation har udviklet sig, må vi nok se i øjnene, at det kniber i allerhøjeste grad med at få tingene til blot at fungere sådan nogenlunde såvel herhjemme som i andre samfund omkring os.

Under afslutningsdebatten i forrige samling her i tinget kom det helt klart til syne, at den socialdemokratiske regering var i vanskeligheder med at få sine afgiftsforslag, den såkaldte martspakke, ført igennem i folketinget. Man konstaterede en kritisk holdning både i folketinget og i andre samfundsgrupper til regeringens martspakke.

Som før omtalt har vi i tidsrummet mellem afslutningsdebatten og åbningsredogørelsen her i folketinget første tirsdag i oktober i år fået en ny regering, som i disse dage har præsenteret sin politiske linje og lagt sine første forslag på bordet, og man må nok sige, at i modsætning til den forhenværende socialdemokratiske regering har den nuværende regering i hvert fald i første omgang haft større held med forståelsen af den nødvendige politik, både i folketinget og ude i den brede befolkning.

Når jeg i mit korte indlæg i den igangværende debat har berørt den øjeblikkelige politiske og økonomiske situation her i Danmark, er det bl. a., fordi jeg personlig hører til den del af den færøske befolkning, som ønsker at bevare relationerne mellem Danmark og Færøerne, det være sig politisk, økonomisk og kulturelt, og derfor er jeg i høj grad interesseret i udviklingen på disse områder. Det skulle være ganske naturligt, at når et samfund kører godt, går det også godt for befolkningen; den enkelte, som har sit arbejde i samfundet, trives godt i sin beskæftigelse; fornemmelsen af, at den lovgivende forsamling ikke blot tænker på samfundet som sådan, men lige så meget på, hvad der gælder den enkelte, skaber et godt klima, som vi for tiden desværre i det politiske, økonomiske og erhvervsmæssige liv ikke har for meget af.

Om jeg skal berøre de problemer, det færøske samfund har, vil jeg bede om at få lov til at citere fra udenrigstjenestens eksportinformation vedrørende Færøerne fra februar 1982, hvori det bl. a. bliver sagt:

»Gennem 1970erne var konjunkturerne særdeles gunstige med endog meget store indtægter, der påvirkede alle dele af samfundet. Levestandarden, der før har været relativt lav sammenlignet med de udviklede lande i Europa, steg i denne periode så meget, at gennemsnitsindtægten ved årtiets slutning lå i den øverste ende ifølge OECD-statistikken. Imidlertid er der i samme periode sket en efter forholdene betydelig låntagning i udlandet, først og fremmest til finansiering af de store investeringer til udbygning af kommunikationsnettet, dvs. veje, havne, tunneler og telefonvæsenet, samt til indkøb af færges og fiskerskibe. Ved udgangen af 1980 var Færøernes samlede gæld til udlandet således nær 1 mia kr. eller ca. 23.000 kr. pr. indbygger.«

Medens Danmark har været 19-20 år om at oparbejde sin udlandsgæld, har vi på Færøerne brugt 5-6 år til at komme op på en gæld i dag på ca. 25.000 kr. pr. indbygger.

Videre siger udenrigstjenestens eksportinformation vedrørende Færøerne: »Færøernes eksport har i de seneste år haft tendens til at stagnere, og efter en række finanspolitiske stramninger i 1979 og 1980 er også importen afdæmpet noget. De seneste olieprisstigninger har begrænset virkningen. Den samlede eksport var i 1980 på ca. 1 mia kr., mens importen lå 150 mill. kr. højere.

Lønstigningen har i de seneste år været ret betydelig, lønnen ligger på linje med eller endog lidt over lønninger i det øvrige Skandinavien.«

Om den økonomiske udvikling på Færøerne 1981 siger det rådgivende udvalg vedrørende Færøerne i slutningen af sit resumé bl. a.:

»Der er således taget indledende skridt til den tilpasningsproces for den færøske økonomi, der er nødvendig for at tilvejebringe ligevægt mellem tilgangen af ressourcer og forbruget heraf. Underskuddet på betalingsbalancen synes dog fortsat uacceptabelt højt, og da der hverken er udsigt til betydelige forbedringer i bytteforholdet eller på anden måde væsentlig forøgelse i valutaindtjeningen, forekommer det tvivlsomt, at en ligevægt vil kunne opnås uden betydelige indgreb over for indkomster og/eller forbrug.«

Vi har fra flere sider flere gange både her i salen og andre steder forsøgt at sammenligne det færøske fiskeriproblem med Danmarks